

ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У ЛС РАШКА

1. ДЕФИНИСАЊЕ КЛАСА ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА И МЕТОД ИСТРАЖИВАЊА

Уважавајући потребу вредновања и поређења стања безбедности саобраћаја, користећи индикаторе безбедности саобраћаја (ИБС) у наставку су приказани резултати мерења индикатора безбедности саобраћаја према усвојеним класама. Свакој од класа је додељена и једна од боја, посматрано од најбоље до најлошије вредности индикатора безбедности саобраћаја, респективно: тамно зелена, жута, наранџаста, црвена и црна.

У делу анализе индикатора у вези употребе мобилних телефона у возњи, биће приказан индикатор "% возача у саобраћајном току који не користе мобилни телефон током возње", чије су класе приказане у Табели 1.1. Када су у питању индикатори заштитних система, користеће се следеће класе дефинисане у Табели 1.2. У делу анализе индикатора у вези понашања пешака биће приказан индикатор „% пешака, који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за семафорисане и несемафорисане пешачке прелазе)“, користећи класе дефинисане у Табели 1.3.

Табела 1.1. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са не коришћењем мобилних телефона у возњи и прелазака пешака на „зелено“ светло

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$99\% \leq \text{ИБС}$	тамно зелена
висока вредност ИБС	$98\% \leq \text{ИБС} < 99\%$	жута
средња вредност ИБС	$97\% \leq \text{ИБС} < 98\%$	наранџаста
ниска вредност ИБС	$96\% \leq \text{ИБС} < 97\%$	црвена
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 96\%$	црна

Табела 1.2. – Дефинисање боје индикатора у вези са заштитним системима

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	тамно зелена
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	жута
средња вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	наранџаста
ниска вредност ИБС	$70\% \leq \text{ИБС} < 80\%$	црвена
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 70\%$	црна

Табела 1.3. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са преласком коловоза од стране пешака на обележеном пешачком прелазу

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	тамно зелена
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	жута
средња вредност ИБС	$85\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	наранџаста
ниска вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 85\%$	црвена
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 80\%$	црна

2. ТАБЕЛА ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА У 2022. ГОДИНИ

Табела 2.1. Вредности свих индикатора за посматрану локалну самоуправу и Републику Србију (2022)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА*	81,5	161	96,5	88,5	155	96,7	85,0	160	96,6
	ТВ*	90,0	109	92,2	85,0	127	90,4	87,1	133	91,0
	БУС*	90,0	37	85,1	88,0	72	84,9	88,6	68	85,6
Сигурносни појас	Возачи ПА	67,8	149	84,0	85,5	110	86,9	76,7	141	86,3
	Сувозачи ПА	74,9	122	79,6	90,1	25	82,1	82,9	76	81,3
	Предње седиште ПА	70,6	143	82,3	87,4	64	85,0	79,2	132	84,3
	Задње седиште ПА	0,0	150	16,8	0,0	149	20,2	0,0	158	19,3
	Возачи ТВ	33,3	107	47,0	62,5	56	51,2	50,0	84	49,6
	Сувозачи ТВ	0,0	122	57,4	50,0	84	59,2	30,0	134	56,2
	Предње седиште ТВ	29,4	138	48,6	60,9	57	52,5	47,5	87	50,6
	Возачи БУС	0,0	116	20,9	12,0	113	28,8	8,6	132	26,2
	Сувозачи БУС	0,0	53	26,4	0,0	61	30,2	0,0	85	29,0
	Предње седиште БУС	0,0	117	21,4	10,3	120	28,9	7,3	134	26,5
Заштитни системи за децу	Дечије седиште*	20,0	157	68,3	40,0	144	70,6	30,0	159	71,0
	Сигурносни појас*	0,0	155	46,6	0,0	150	46,8	0,0	158	48,3
	Укупно – деца*	4,8	160	58,4	10,7	156	60,3	7,6	160	61,0
Заштитни системи – сви у ПА*		53,4	155	74,4	68,7	142	77,0	61,1	155	76,4
Заштитне кациге	Возачи мопеда	46,7	111	69,2	66,7	75	69,4	54,9	108	69,2
	Путници на мопедима	0,0	48	65,3	20,0	39	76,3	14,3	60	70,7
	Возачи и путници на мопедима	43,8	113	68,4	57,7	92	71,2	50,0	105	67,3
	Возачи мотоцикала	56,3	126	88,9	60,0	108	85,3	58,1	135	87,7
	Путници на мотоциклима	50,0	56	76,6	100,0	1	82,0	66,7	63	80,3
	Возача и путника на мотоциклима	55,0	127	87,3	64,7	105	84,9	59,5	133	86,8
	Мопедиста и мотоциклиста	48,1	134	76,1	60,5	118	77,3	53,7	132	76,1
	Бициклисти	0,0	59	5,8	N/A	N/A	5,5	0,0	69	5,7
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло*	N/A	N/A	83,9	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	83,9
	% прелазака на ОПП*	60,2	123	69,4	N/A	N/A	N/A	60,2	123	69,4
	% исправних прелазака*	60,2	130	75,0	N/A	N/A	N/A	60,2	130	75,0
	% исправних прелазака деце*	67,8	131	76,1	N/A	N/A	N/A	67,8	131	76,1
	% прелазака без ометања*	92,0	143	95,1	N/A	N/A	N/A	92,0	143	95,1

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

* – индикатори који се први пут мере или се први пут посматрају „позитивистички“.

ЛС – локална самоуправа

СРБ – Република Србија

ПА – путнички аутомобил

ТВ – теретна возила

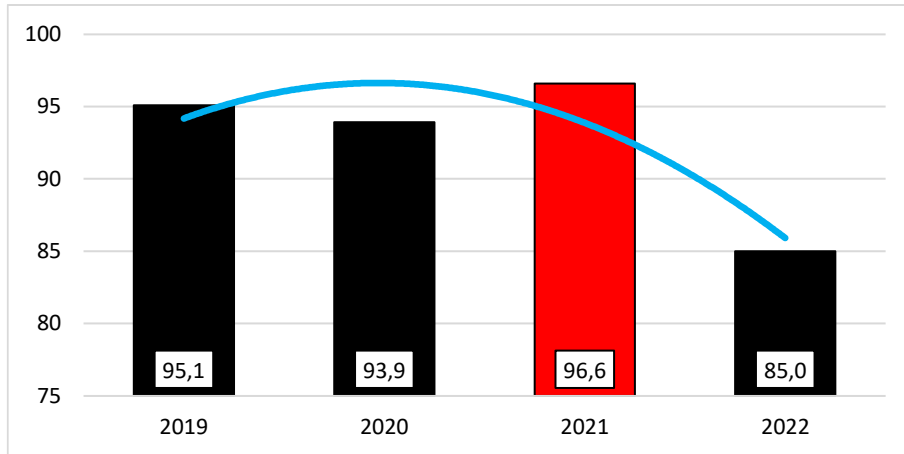
БУС – аутобус

ОПП – обележени пешачки прелаз

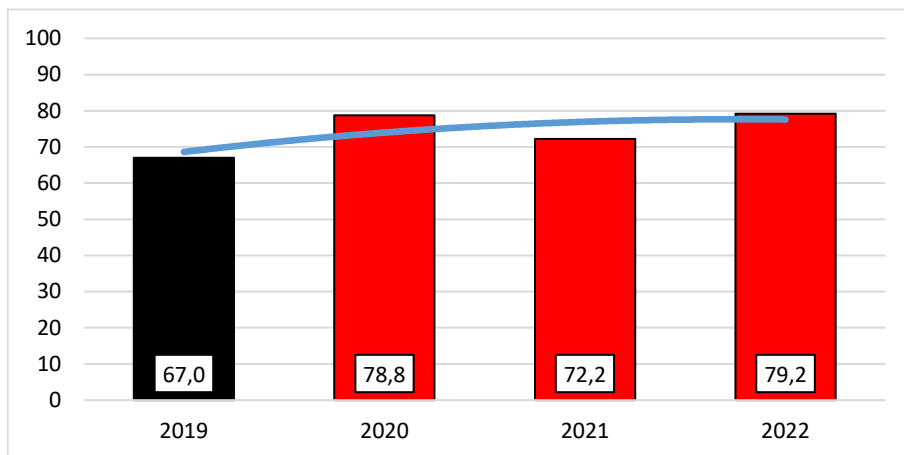
N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

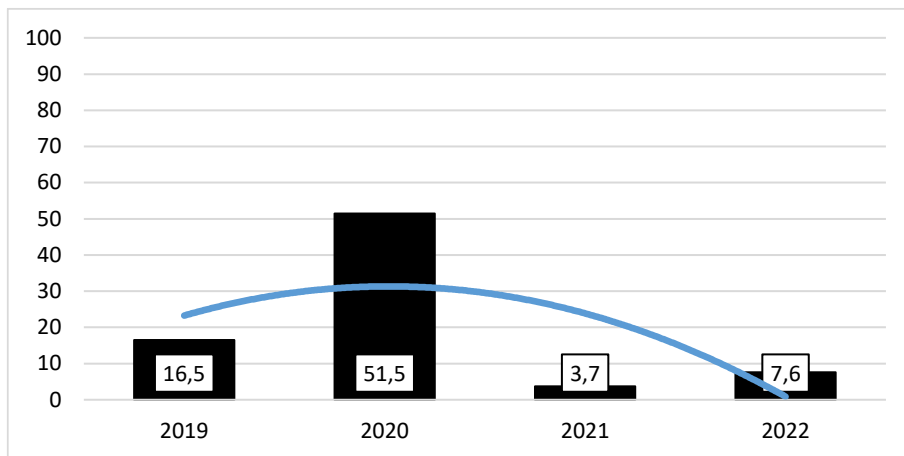
3. ТРЕНДОВИ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ЗА ПЕРИОД 2019-2022

Дијаграм 3.1. Тренд % некористићења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2022)

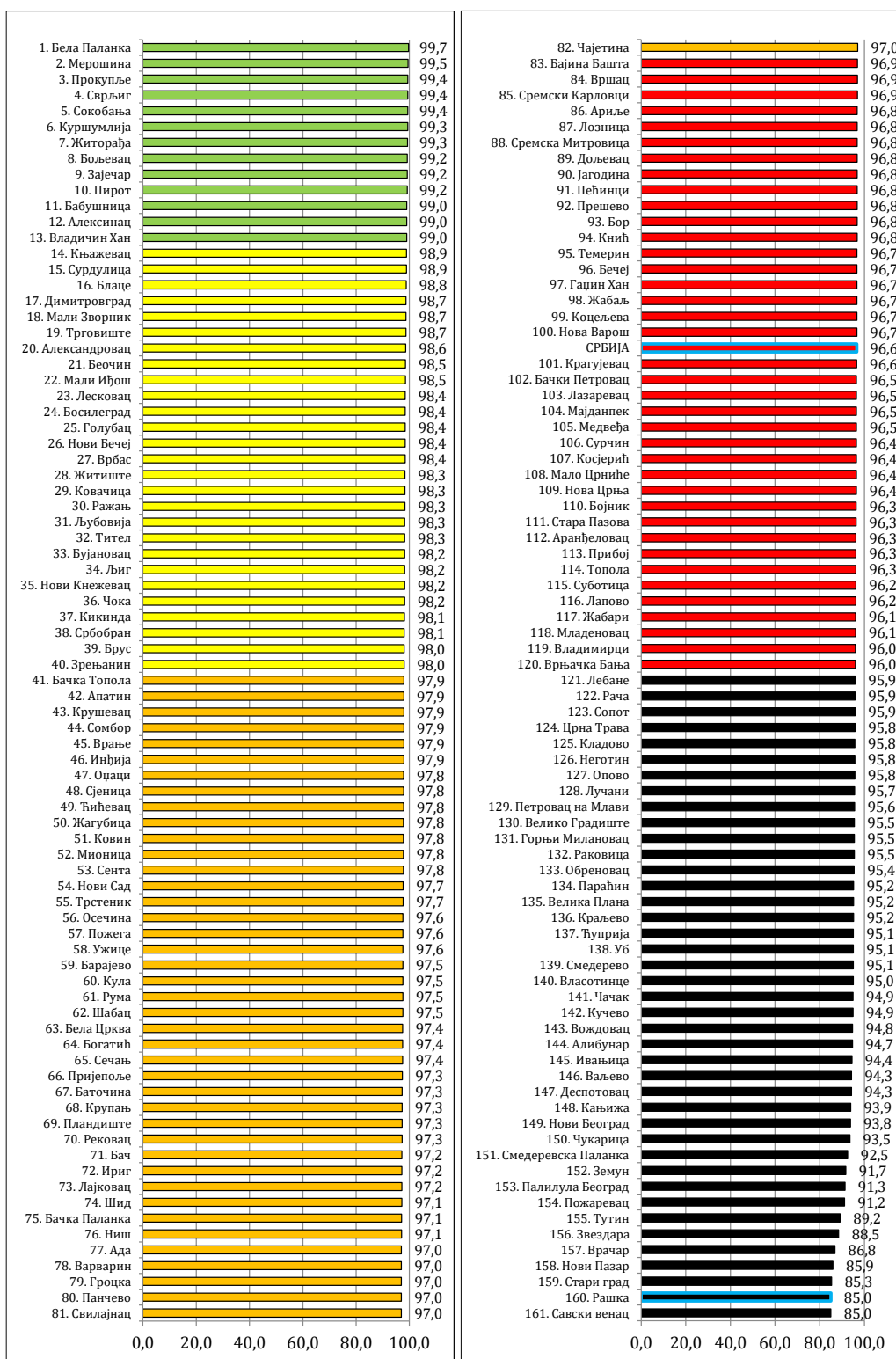
Дијаграм 3.2. Тренд % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2022)

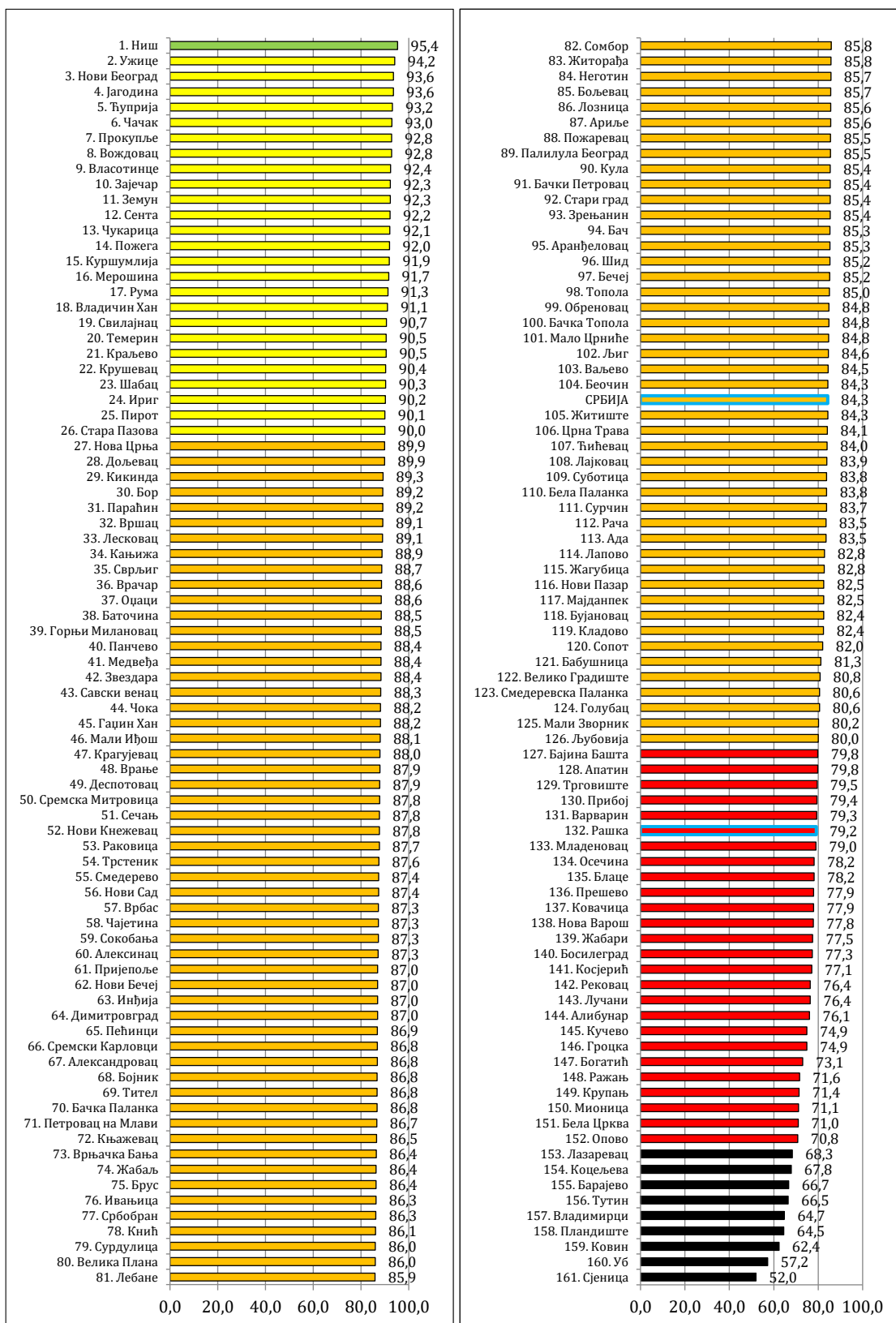
Дијаграм 3.3. Тренд % употребе заштитних система за децу до 12 година у посматраној локалној самоуправи (2019-2022)

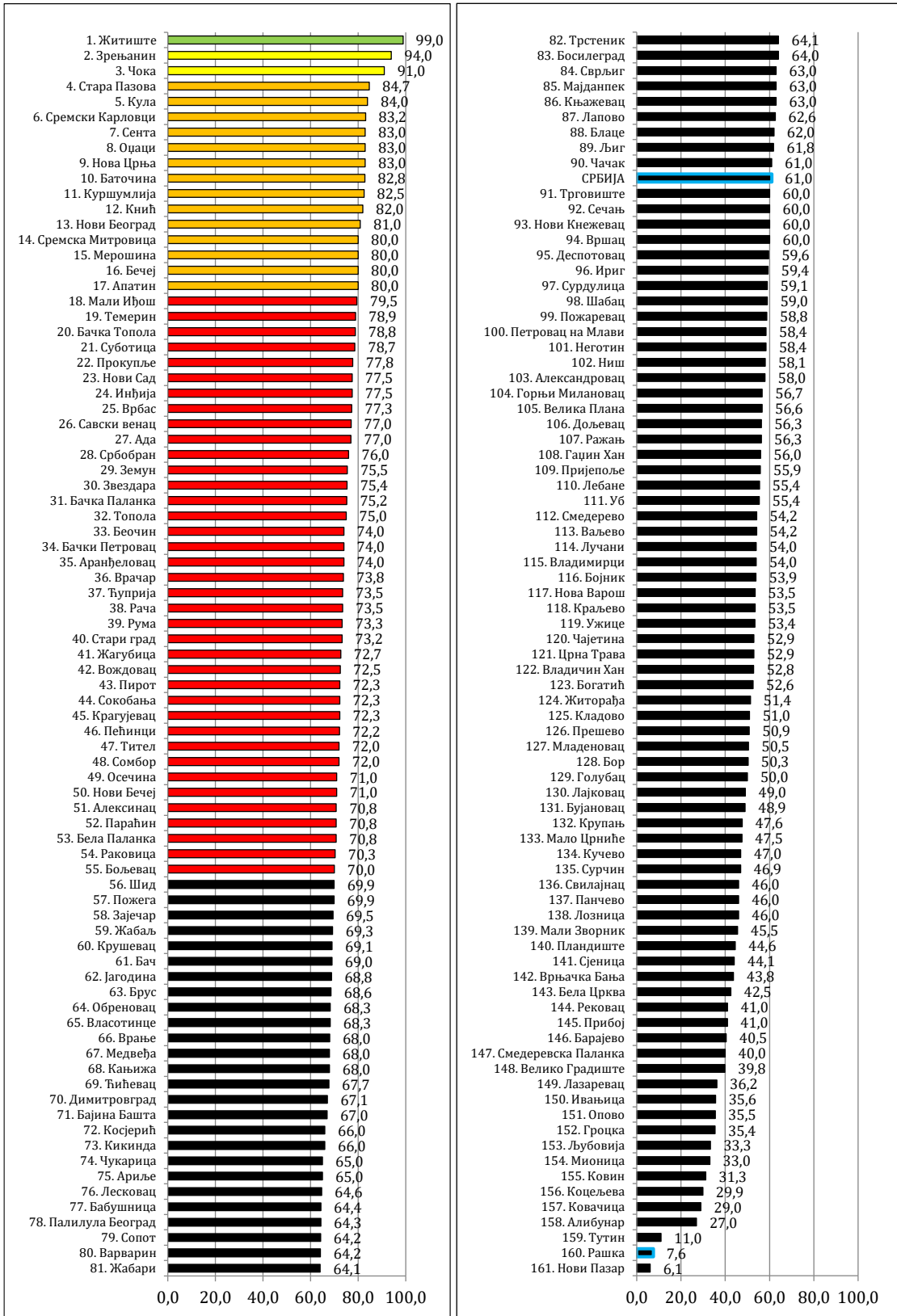
4. УПОРЕДНИ ПРИКАЗ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ПО ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА ЗА 2022. ГОДИНУ

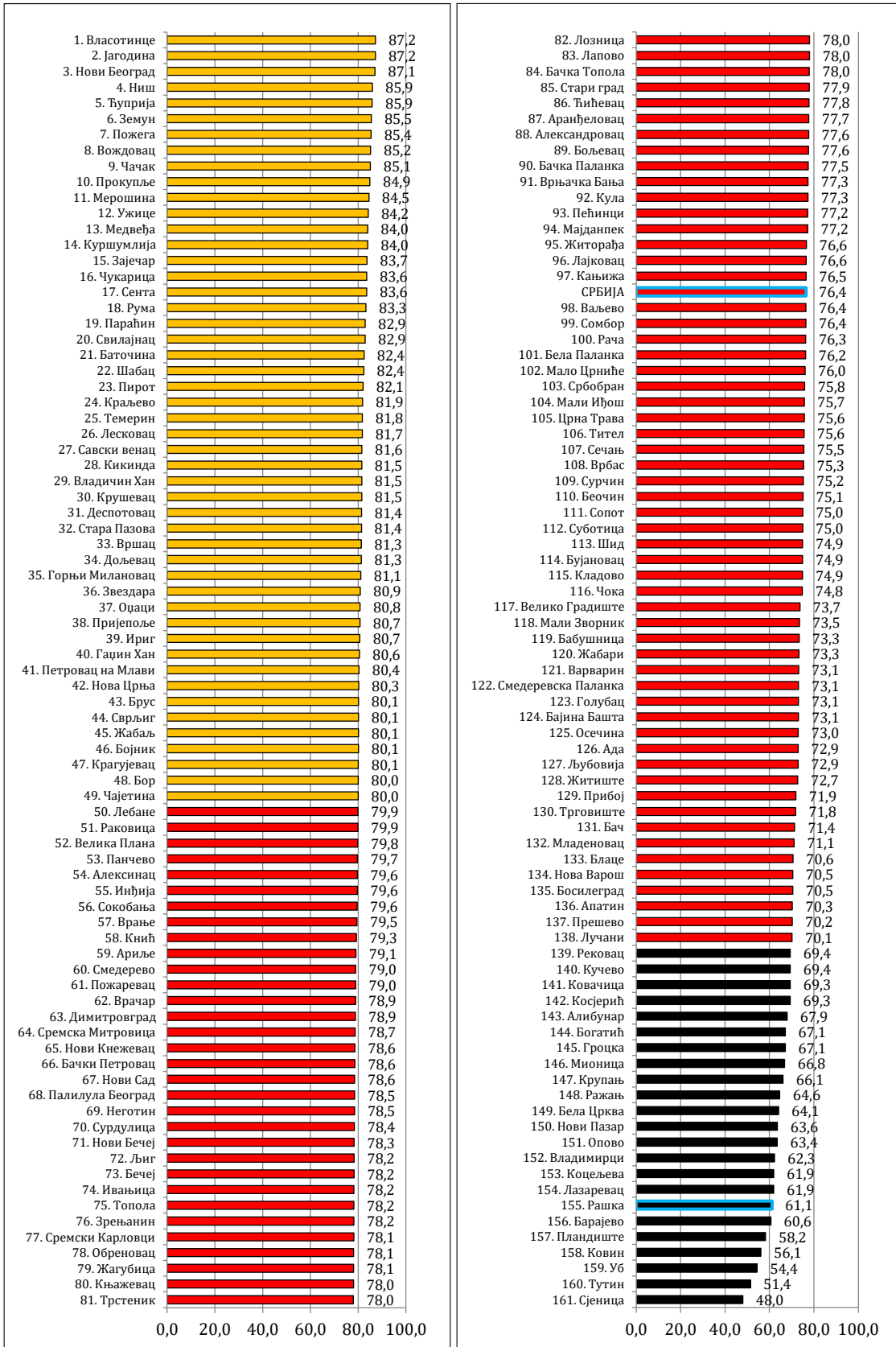
Дијаграм 4.1. % употребе мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t по локалним самоуправама

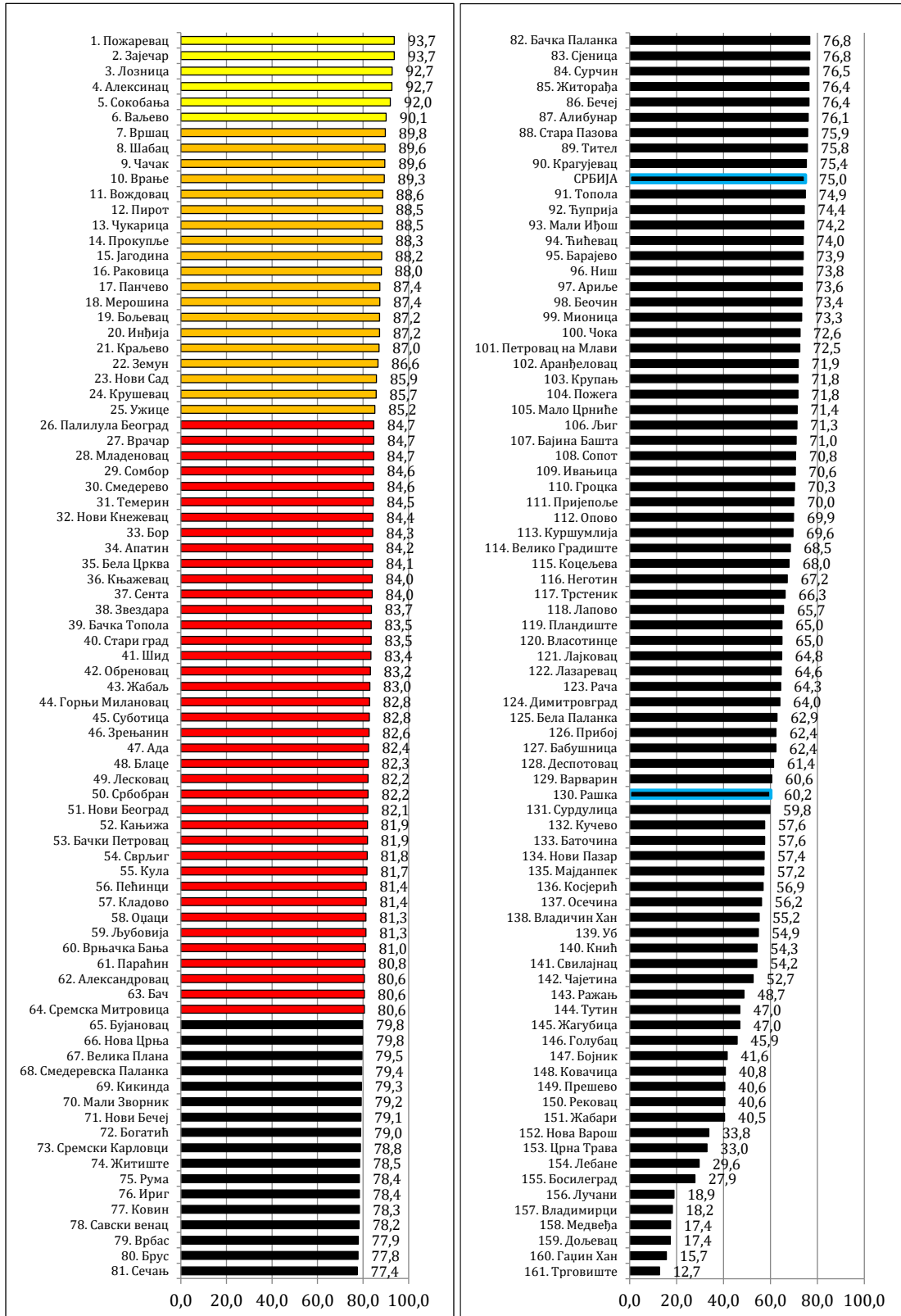
Дијаграм 4.2. % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

Дијаграм 4.3. % употребе заштитних система за децу до 12 година по локалним самоуправама

Дијаграм 4.4. % правилног коришћења сигурносних појасева, односно дечијих система заштите у путничким аутомобилима по локалним самоуправама

Дијаграм 4.5. % који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за несемафорисане и несемафорисане пешачке прелазе) по локалним самоуправама

5. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА КЉУЧНИХ ПРОБЛЕМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Коришћење мобилног телефона.** На територији посматране ЛС, индикатор коришћења мобилног телефона у путничким аутомобилима током вожње је лошији од републичког просека. Вредност овог индикатора припада категорији веома ниских вредности. Посматрана ЛС је међу 2 најлошије према овом индикатору.
- **Употреба сигурносног појаса на предњем седишту.** Вредност овог индикатора је испод републичког просека и спада у категорији ниских вредности. Вредност овог индикатора се није значајно мењала претходних година.
- **Употреба сигурносног појаса на задњем седишту.** Вредност овог индикатора у посматраној ЛС је испод републичког просека и износи 0.0%. Посматрана ЛС је међу 5 најлошијих према овом индикатору.
- **Коришћење заштитних система за децу.** Вредност овог индикатора спада у категорију веома ниских вредности индикатора и испод је националног просека. Коришћење заштитних система за децу у посматраној ЛС је за око 55% ниже у односу на републички просек. Посматрана ЛС је међу 2 најлошије према овом индикатору.
- **Понашање пешака.** Вредности свих посматраних индикатора који анализирају понашање пешака припадају категорији ниских и веома ниских вредности.